

alapunk nincs elfogadni ezt a feltevést. Az ApCsel írója világosan, félreérthetetlenül adja tudunkra, hogy az apostolok és az első keresztények „együtt valának és mindenük köz vala”. Nem csupán lelki közösségről van itt szó, hanem anyagi közösségről is, nemcsak lelki „jószágokról” beszél itt a tudósító, hanem anyagi közösségről is. A Biblián kívül más forrásaink is vannak, amelyekből megtudjuk, hogy pünkösöd után, hosszú ideig, teljes életközösségben éltek a keresztények. Miben nyilvánult meg, mit jelentett ez az életközösség?

1. Jelentette mindenekelőtt a lelki közösséget. Az első keresztények egyesek voltak gonólkodásban, érzésben, akaratban, hitben. Amit gondolt az egyik, azt gondolta a másik is. Amit érzett az egyik, ugyanazt érezték mindnyájan. Akaratuk mindenben megegyezett. Együtt volt a szívük.

2. Ebből a lelki egységből következett a vagyon, a munka, az étkezés közössége. Pénzüket közös ládában tartották és a közösség tagjainak szüksége szerint használták fel. Együtt dolgoztak és mindannyian részesedtek a szerzett javakból. A közös étkezés is egybekapcsolta őket. Mindez természetesen következik a lelki közösségből. Ha a szívek egymás mellett vannak, megkövetelik, hogy minden egyesük is együtt legyenek. E közösség alapja a szeretet.

Az első keresztények teljes életközösségben éltek. Hogyan jutottak erre a gondolatra, milyen forrásból merítették?

A történeti ismeretek nyilvánvalóvá tették, hogy sok ezer évvel ezelőtt az emberek hasonló közösségben éltek. Ezek az ősközösségek felbomlottak, de emléküik megmaradt. Jézus tanítványai nem újat teremtettek, egy régmúlt idő életmódját elevenítették, újíították fel.

E közösség másik forrása a pünkösdi élmény. A pünkösdi lélek tulajdonsága, hogy tüzével hit- és élményközösségbe forrasztja össze azokat, akik részesednek benne. Az első keresztények új élete Istennel való közösségük gyümölcse. Aki Istennel közösségre lép, ugyanezt teszi az emberekkel is.

A kialakuló új életközösség forrása végül az első keresztények lelkiállapota. Ebben, mint adottság, együtt volt a közösség kialakulásának három elengedhetetlen feltétele: a hit, érzés és a gondolkodás azonossága. Így lehetett közösségük teljesen önkéntes: nem szervezte senki, nem kötelezte senki, nem kényszerítette senki. Egy valami hozta létre: a szeretet.

Ezért volt erős ez a közösség. Minél nagyobb a szeretet, annál nagyobb a vágy a teljes közösség után. Nagyon szépen fogalmazta meg ezt az érzést egy hívő aszszony. Egy alkalommal ezt mondta: „szeretném, ha minden emberrel ebben a faluban, ebben az országban, az egész világon egy családban élhetnék!”

Mi ma már nem élhetünk az első keresztényekhez hasonlóan teljes, vagyon-, pénz-, asztalközösségben. Lelki közösségre lépni azonban egymással kötelezve vagyunk. Törekedjünk arra mindenkor, hogy ez minél teljesebbé váljék. Ámen.

A KERESZTÉNY KÖZÖSSÉG (2)

133 Zsolt 1

Akik figyelmesen szokták olvasni a Bibliát, észrevehették, hogy egyes zsoltárok elejére ez van írva: „Grádicsok éneke”. Tizennégy zsoltárt jelöl ez a név a 120.-tól a 134.-ig. Ezeket a rövid, dicsőítő zsoltárokat akkor énekelték a zsidók, amikor a jeruzsálemi templomhoz vezető lépcsőkön az áldozat bemutatásának he-

lyére igyekeztek. E zsoltárok fő jellemzője a költői lendület és szín. Minden, ami az emberi lelket felemeli, amiben a vallásos lélek gyönyörködni tud, megtalálható ezekben a zsoltárookban. A 133. zsoltár, melynek első versét felolvastam az emberek testvéri együttélését dicséri: „Imé, mily jó és mily gyönyörűséges, amikor együtt lakoznak az atyafiak!”

A zsoltáríró szerint szép a nárdusolaj, amikor legördül a férfi fején, szép a Hermon harmatja, mely a Sion hegyére leszáll, szép, mikor a foglyok, mint álmodozók, hazajönnek szép, mikor a boldog ember szája megtelik nevetéssel, de a legszebb, leggyönyörűsebb az atyafiak együttlakozása, együttélése!

A mondat állítmánya: „lakoznak”. Itt nem csupán a lakásra vonatkozó jelentéséről van szó, hanem lelki együttalakásról, az együvé tartozás élményéről, a lelki együttélésről. Nem az a gyönyörűséges, mikor az atyafiak egy lakásban együtt laknak, hanem az, amikor lelki közösséget alkotva vannak együtt.

Sokféle közösség van. Az üzleti érdekközösségtől a családig, a valláserkölcsei vagy nemzeti közösségig, az emberi együttélésnek, „együttlakozásnak” széles skálája áll előttünk. Melyek a közösséget jellemző jegyek, s melyek a minket különösképpen érdeklő hitvallási közösségekre is jellemzőek?

Minden közösség valamilyen célkitűzéssel jön létre. A vonaton utazókat az utazni akarás célkitűzése teszi közösséggé, a kórházban fekvő betegeket a gyógyulni akarás kovácsolja lelki közösséggé. Egy termelőszövetkezet tagjait a közös termelés, a családot a közös boldogságvágy, a gyermekek nevelése, a politikai és társadalmi közösségeket a közjó megteremtésének vágya kapcsolja egybe. A vallási közösség célja Isten keresése, a valláserkölcsei személyiség kialakítása, Istenországa megvalósítása.

A közösség mindig azért jön létre, mert tagjai, az egyének, külön-külön képtelenek ezeket a célkitűzéseket megvalósítani. Amire külön nem képesek, az a közösség számára elérhetővé válik. Már az állatvilágban is érvényesül ez a törvény. A hangyák vagy a méhek csak közösségben tudják fenntartani magukat, míg az oroszlán egyedül indul a zsákmány elejtésére. Istenországa eszménye elérhetetlen, megvalósíthatatlan a magányos, csak magára tekintő ember számára.

Igazi közösség nehezen jön létre. Nem minden ember képes a közösségre. Van egyéni és van közösségi hajlamú ember, mint ahogyan van, aki a magányt és van, aki a társaságot szereti jobban. A közösség akkor lesz erős, ha minden tagja megtalálja benne a maga szolgálatának legmegfelelőbb helyet, azt, amelyre Isten — megáldva őt lelki tehetségekkel — elhívta. A vallási közösség tagjai éppen ezért türelemmel, megértéssel, segíteni akarással kell viseltessenek egymás iránt.

A már kialakult közösség sok feszültségnek van kitéve. Van, aki továbbra is az elválasztó különbségekre tekint, kevesebb, aki csak azt nézi, ami összekapcsol, összeköt. A vallásos közösség életére jellemző, hogy ahány tagja van, annyi hitet fog össze.

Éppen ezért a vallási közösséget is úgy kell ápolni, mint a virágot, a gabonát, a gyümölcsfát. A közösség életképessége tagjainak alkalmazkodni tudásán vagy nemtudásán áll vagy bukik s a szenvedések próbáján mérettetik le. Ez a lelki egység legalkalmasabb mérőeszköze.

A felsorolt tulajdonságok minden közösségre, a mi vallási közösségünkre, gyülekezetünkre is jellemzőek és érvényesek. Ne feledkezzünk meg erről, s főként azt jegyezzük meg: Isten áldása kíséri minden igazi közösség életét. Isten szereti az emberek testvéri együttlakozását és mindörökké megáldja azt. Amen.

A MA PARANCSA: SZOLGÁLÓ ÉLET!

Zsolt 139,23—24

Találkozásra jöttünk az élő Igazsággal és Szeretettel, akit Atyának érzünk, Istennek mondunk. Erre a találkozásra szívünket, hitünket, életünket hoztuk el. De nemcsak saját magunk sorsa, élete; hanem a reánk bízottak, híveink, egyházközsegeink, egyházkörünk élete is itt van szívünkben, akikért felelősséggel tartozunk. Egyházi és világi vezetők mellett, híveink is itt vannak lélekben velünk, s együtt kell mondjuk őszintén a zsoltár szavaival: Vizsgálj meg Istenem! Vizsgáld meg szívetemet, mert abból indul ki minden élet. Vizsgálj meg és kérdezz, hogy megismerjem én is magamat, gondolataimat és érzéseimet, tévedéseimet és önzésemet, gyengeségemet és restségemet. És ne elégedj meg kivizsgálásommal; szólj, figyelmeztess, gyógyíts, erősíts és biztass, és vezess az örökkévalóság útján.

Sokszor kellene ezzel az ömagunkat átadó érzéssel Isten előtt megállanunk, közelségének erőt, igaz életet adó forrásából meritenünk, hogy magunkra ébredjünk, tisztábban lássunk, igazán élni tudjunk. De hogy ezt megtehessek, Isten közelében kellene élnünk.

A mai ember — még a hívő is — elválasztja életét, többé-kevésbé külön éli Istentől. Valahogy idegenné vált számára. Csak végső soron, nagy örömben, mély fájdalomban, ünnepi órán fordul Hozzá, nincs maradandó közelségben vele. Élő, ható, mindennapokban jelenlevő voltát nem érzi, nem látja, nem hallja. 1975-ben Rómában, a laikusok világkongresszusán szó esett Isten némaságáról, amely úgy-mond jellemző korunkra. Isten hallgat, nem szól, elfordult a mai embertől.

Valóban, a mai túlhangos világban fülünk és szívünk bezáródik a csendes, szelíd szóra. Tülekedünk, rohanunk az egyre gyorsuló élet sodrában. És sokszor, mikor „csendes, szelíd szó“ hallatszik, nem tudunk így válaszolni: szólj Uram, mert hallja a te szolgád. Nem, mert ehhez csönd kell, a lélek csöndje, a templom áhitata. Megállás kell, odafigyelés és odaadás, de erre nagyon kevés az időnk. És nyitott szív kellene, de mi egyre inkább bezárjuk azt.

Isten nem fordul el tőlünk és a világtól. Szeret és mindig vár minket, mint szülő és szülőföld az ő gyermekét, hogy megpihentessen, megnyugtasson, erőt adjon, önmagunkra találtasson. Ő szól, hív, üzen, figyelmeztet és utat mutat. Szól a prófétákkal, a zsoltár szavaival, Jézussal, az apostolokkal, tegnap és ma élő emberekkel.

Itt is, e templom csendjében Isten közel hajol hozzánk és szelíden szólva kérdezi: Nem tudjátok-e, hogy az Én templomaim vagytok? Csak egy rövid, ünnepi órára érzitek hogy gyermekeim vagytok? Üressé válik szívetek, mint a kézzel csinált templomok. Elfordultok tőlem, mint gyermek a szülőtől. A tékozló fiú is így tett. S mily rövid volt a képzel, szabad, korlátlan jólét napja, s hosszú és keserves a sanyarúság ideje. Ismeritek Jób megpróbáltatását, kitartását, hűségének erejét, bizonyágtevését. Ti tudnátok-e ilyen körülmények között is bizonyágot tenni rólam? Milyen erős a hitetek?

Talentumokat adtam minden gyermekemnek. Amint Jézus tanította: „Mert úgy van ez mint az az ember, aki útra akarván kelni, elhívatá szolgáit, és ada mindegyiknek az ő kincséből, kinek-kinek az ő tehetsége szerint. És amikor visszatért, számonkéré őket. Az első kettő, aki a rábízott értékkel sáfárkodott, fáradozott, megkétszerezve, megnövelve számolt el arról. És az ő uruk így szólt: jól vagyon hű szolgám, kevesen voltál hű, többre bízlak ezután. De a harmadik szolga azt mondta: Uram, itt a pénz amit adtál. Elrejtettem, elástam, hogy el ne vesszen s